

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΚΑΙ ΘΡΑΚΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ (1941-1944)

Όταν κατά τον Απρίλιο του 1941 κατέρρευσε το μέτωπο και οι σιδηρόφρακτες ορδές των Γερμανικών ναζιστικών στρατευμάτων εισήλθαν στην ελληνική γη, εγένετο η απαρχή για τα νέα δεινά στις ελληνικές πατριαρχικές επαρχίες της Δυτικής Θράκης και Ανατολικής Μακεδονίας επειδή κατόπιν της αποφάσεως του Γ΄ Ράιχ οι Βούλγαροι σύμμαχοι αυτών εγκατεστάθησαν στις ως άνω ειρημένες πολυμαρτυρικές περιοχές, όπου ως στυγνοί κατακτητές έθεσαν σε εφαρμογή ή μάλλον σε συνέχεια από την περίοδο 1912-1918 το ανίερο εθνικιστικό και αλυτρωτικό επεκτατικό σχέδιό τους για τον αφελληνισμό και εκβουλγαρισμό παντός του ελληνορθόδοξου πληθυσμού των επαρχιών αυτών της ακριτικής ελληνικής γης.

Την ακραία αυτή οργανωμένη ανθελληνική πολιτική - στρατιωτική επιχείρηση και λίαν μεθοδευμένη τακτική των Βουλγάρων κατακτητών στη Δυτική Θράκη και Ανατολική Μακεδονία κατήγγειλε ο κατ' εκείνη την κρίσιμη ιστορική περίοδο εθνάρχης του δεινώς δοκιμαζομένου Ελληνικού λαού, αοίδιμος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Δαμασκηνός Παπανδρέου, ο οποίος με την από 19ης Αυγούστου 1941 επιστολή διαμαρτυρίας του προς τον Πληρεξούσιο του Γ΄ Ράιχ στην Ελλάδα, Πρεσβευτή Γκύντερ Άλτενμπουργκ προς τον οποίο διά μέλανος γραφής εξέθετε τα όσα φρικώδη και απάνθρωπα υπέμειναν οι Έλληνες των Βορείων ακριτικών περιοχών της Ελλάδος από τους Βουλγάρους κατακτητές.

Σε συνέχεια της ως άνω επιστολής διαμαρτυρίας του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Δαμασκηνού, εστάλη, κατά τον Σεπτέμβριο του 1941, από την εν Αθήναις Επιτροπή Μακεδόνων και Θρακών προς τους εν Ελλάδι Αντιπροσώπους του Γ΄ Ράιχ και της Ιταλίας, μακροσκελέστατη έγγραφη επιστολή διαμαρτυρίας διά της οποίας κατηγορέοντο στους κατακτητές οι απάνθρωπες βιαιοπραγίες και ωμότητες των Βουλγάρων συμμάχων τους στην Ανατολική Μακεδονία και την Δυτική Θράκη.

Η Επιτροπή των εν Αθήναις Μακεδόνων και Θρακών στην έγγραφη επιστολή διαμαρτυρίας και καταγγελίας ανέφεραν τα κάτωθι: *«Κατόπιν της από Ιουνίου 1941 διαμαρτυρίας και εναντίον της κατοχής Ελληνικών επαρχιών υπό της Βουλγαρίας, θα επιχειρήσωμεν να συνοψίσωμεν διά του παρόντος και να καταστήσωμεν συνάμα ακριβέστερον γνωστά τα διάφορα μέτρα, τα οποία έλαβον οι Βούλγαροι από της πρώτης στιγμής της εγκαταστάσεώς των εις την Αν. Μακεδονίαν και Δ.Θράκην, μέτρα τείνοντα αμέσως ή εμμέσως εις την βιαίαν αλλοίωσιν της εθνογραφικής συνθέσεως των Επαρχιών τούτων. Ούτω:*

1. Κατήργησαν όλας τας υπάρχουσας δημοτικάς και κοινοτικάς αρχάς και αντεκατέστησαν αυτάς με νέας, αι οποίαι απετελέσθησαν αποκλειστικώς από Βουλγάρους μεταφερθέντας εκ Βουλγαρίας, ελλείπει εντοπίων προσώπων.

2. Όχι μόνον τα Αστυνομικά καθήκοντα ασκούνται υπό Βουλγάρων, αλλά και τα καθήκοντα της Αγροτικής Ασφαλείας ανετέθησαν εις Βουλγάρους, αν και η υπηρεσία αύτη έχη τοπικόν χαρακτήρα.

3. Η δικαιοσύνη ασκείται αποκλειστικώς υπό των Βουλγάρων δικαστών, των Ελλήνων δικαστών και υπαλλήλων υποχρεωθέντων εις άμεσον εκείθεν αναχώρησιν.

4. Καθιέρωσαν την υποχρεωτικήν χρήσιν της Βουλγαρικής γλώσσης, όχι μόνον ενώπιον των Αρχών, αλλά και εις τας συναλλαγάς, ακόμη και κατά τας ιδιωτικές συζητήσεις επί απειλή διαφόρων ποινών κατά των αποπειραμένων να χρησιμοποιήσουν την Ελληνικήν γλώσσαν, την οποίαν μόνην εννοεί και ομιλεί το σύνολον του πληθυσμού καθισταμένων ούτω αδυνάτων των συναλλαγών και της κοινωνικής ζωής.

5. Διέταξαν την μετατροπήν εις την Βουλγαρικήν γλώσσαν των ονομασιών όλων των οδών και πλατειών πόλεων και χωρίων.

6. Διέταξαν επίσης τους κατοίκους να μεταβάλλουν τα επώνυμά των εις Βουλγαρικά διά της προσθήκης εις αυτά των καταλήξεων - εφ και - ωφ, καθώς και να επιγράψουν τα καταστήματά των βουλγαριστί.

7. Διέταξαν το κλείσιμο όλων των Ελληνικών Σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαιδύσεως και ηνάγκασαν τους Εκπαιδευτικούς λειτουργούς ν' αναχωρήσουν εκείθεν. Εφεξής μόνον Βουλγαρικά σχολεία θα λειτουργήσουν εις τας δύο αυτάς επαρχίας, των οποίων οι Έλληνες κάτοικοι αποτελούν την παμψηφίαν σχεδόν. Επειδή δε θα ήτο αδύνατον εις τους μαθητάς να παρακολουθήσουν διδασκαλίαν, βουλγαριστί γενομένην, ως αγνοούντας την γλώσσαν έσπευσαν να ιδρύσουν νυκτερινάς σχολάς εκμαθήσεως της βουλγαρικής προς τον σκοπόν της γλωσσικής προπαρασκευής των μαθητών.

8. Απηγόρευσαν την επάνοδον εις τας εστίας των των απολυθέντων εφέδρων των καταγομένων εκ των εν λόγω επαρχιών, οίτινες ευρίσκοντο φυσικά εις την βουλγαροκρατούμενην Ελλάδα, καθώς και των πολιτών των αναχωρησάντων εκείθεν εκ του φόβου του πολέμου και του βομβαρδισμού. Επιτρέπουν αυτήν μόνον εις όσους υποκύπτουν εις τον εκβιασμόν των να υπογράψουν δήλωσιν ότι είναι Βούλαγροι, όποτε τους παρέχονται, εκτός της αδείας επιστροφής, χρηματικόν βοήθημα και τα οδοιπορικά έξοδα.

9. Κατήργησαν το οικογενειακόν άσυλον, μη σεβόμενοι την οικογενειακήν ασφάλειαν και ησυχίαν, διά της ανά πάσαν ώραν της ημέρας και της νυκτός ενεργείας κατ' οίκον ερευνών υπό το πρόσχημα της ανακαλύψεως δήθεν κεκρυμμένων όπλων και πολεμοφοδίων, εν τη πραγματικότητι όμως με σκοπόν και αποτέλεσμα την διαρπαγήν και την λεηλασίαν, καθώς επίσης την τρομοκράτησιν του πληθυσμού και την δημιουργίαν αφορήτου δι' αυτόν καταστάσεως.

10. Έλαβον νομοθετικήν πρόνοιαν περί αθρόας αποκαταστάσεως εις την Α. Μακεδονίαν και Δ. Θράκην, όπου πάντοτε υφίστατο κρίσις στέγης και κλήρου, Βουλγάρων μεταφερομένων εκ του εσωτερικού της Βουλγαρίας. Ο κλήρος και η στέγη εξευρίσκονται διά του ομαδικού εκτοπισμού των Ελλήνων και της δημεύσεως των περιουσιών των.

11. Διέταξαν την υποχρεωτικήν στρατολογίαν των νέων Ελλήνων των γεννηθέντων τω 1920 και 1921 προς αναγκαστικήν εκτέλεσιν πάσης φύσεως έργων και αγγαρειών. Πολλοί τούτων ηναγκάσθησαν κατόπιν αυτού να καταφύγουν εις την Ελλάδα, διαβάντες τα σύνορα, με κίνδυνον της ζωής των, λαθραίως. Όσοι όμως ενεφανίσθησαν προ των αρμοδίων Βουλγαρικών Αρχών εσφραγίζοντο δι' ειδικής σφραγίδος τιθεμένης επί της γυμνής σαρκός των και χρησιμοποιουμένης προς τούτο ανεξιτήλου μελάνης. Εξ άλλου το σύστημα των αγγαρειών το εφαρμόζουν γενικώς και εις πάσαν περίστασιν, χρησιμοποιουμένων προς τούτο όλων των δυναμένων να εργασθούν προσώπων ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας και επαγγέλματος, αρκεί να είναι Έλληνες.

12. Ήρχισαν συστηματικόν και άγριον διωγμόν της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Επειδή γνωρίζουν την προσήλωσιν του Ελληνικού Λαού εις την θρησκείαν των προγόνων του και τον εθνικόν ρόλον που πάντοτε διεδραμάτισεν η Ελληνική Εκκλησία, επεδίωξαν με κάθε τρόπον να πληγώσουν το θρησκευτικόν αίσθημα του Λαού και να πλήξουν την Ελληνικήν Ορθόδοξον Εκκλησίαν. Και συγκεκριμένως: Επέβαλλον την χρήσιν της Βουλγαρικής γλώσσης κατά τας ιεράς ακολουθίας, καίτοι γνωρίζουν ότι η γλώσσα των είναι ακατανόητος από το σύνολον του πληθυσμού εννοούντος και ομιλούντος μόνον την Ελληνικήν.

Κατέλαβον τους κυριωτέρους Ναούς πόλεων και χωρίων εις τους οποίους τώρα λειτουργούν Βούλγαροι Ιερείς, μεταφερθέντες προς τούτο εκ Βουλγαρίας. Άλλους ναούς εσύλησαν, αποστείλαντες τον διάκοσμον των μετά χαρακτηριστικής σπουδής εις Βουλγαρίαν, ενώ τους υπολοίπους εκλείδωσαν παραλαβόντες μεθ' εαυτών τα κλειδιά. Διήρπασαν επίσης και ελεηλάτησαν τας Μονάς και τας Μητροπόλεις.

Μετέτρεψαν τας επιγραφάς όλων των Εκκλησιών εις την βουλγαρικήν κλώσσαν καθώς και εκείνας των εις αυτάς ευρισκομένων ιερών εικόνων.

Εξηνάγκασαν τους Μητροπολίτας και τους αναπληρωτάς Μητροπολιτών εις εκτοπισμόν, αφού προηγουμένως τους συνέλαβον, τους υπέβαλον εις παντός είδους εξευτελισμόν και τέλος τους ελήστευσαν.

Η αυτή, και εις πλείστας όσας περιπτώσεις χειροτέρα, υπήρξεν η τύχη του κατωτέρου κλήρου. Ένας μέγας αριθμός ιερέων, ιδίως εκ των πλέον μορφωμένων συνελήφθησαν, εξυλοκοπήθησαν αγρίως, πλειστάκις μέχρι αιματώσεως, εχλευάσθησαν και τέλος ή εξετοπίσθησαν ή εφυλακίσθησαν. Αλλά και όσοι, ολίγοι εκ τούτων, δεν εξετοπίσθησαν ή δεν εφυλακίσθησαν, ακόμη, παραμένουν άεργοι και υφίστανται παντός είδους στερήσεις, εξευτελισμούς και βασανιστήρια, διότι αρνούνται να συμμορφωθούν προς την αυθάδη αξίωσιν των Βουλγαρικών Αρχών ν' απαρνηθούν το Οικουμενικόν Πατριαρχείον και να προσχωρήσουν εις την εξουσίαν της βουλγαρικής εκκλησίας. Προτιμούν ούτοι να μείνουν πιστοί εις την γλώσσαν, την θρησκείαν και το έθνος των με όλους έστω τους καθημερινούς εξευτελισμούς, τας στερήσεις και τα βασανιστήρια που υφίστανται, παρά να φανούν επίορκοι και προδόται, αδιαφορούντες τελείως διά τας αφθόνους υποσχέσεις των Βουλγάρων περί παντός είδους παροχών, αν προσεχώρουν εις την βουλγαρικήν εκκλησίαν.

13. Εδήμευσαν περιουσίας. Το μέτρον τούτο δεν εφήρμοσαν μόνον δι' εκείνους τους κατοίκους οίτινες δεν ευρέθησαν εις Αν. Μακεδονίαν και Δ. Θράκην κατά την είσοδον των Βουλγάρων, αλλά διά πληθύν άλλων κατοίκων, τους οποίους λόγω του ακμαίου εθνικού φρονήματος και της εξεχούσης αυτών θέσεως εθεώρησαν εμπόδιον εις την προσπάθειαν αυτών προς αλλοίωσιν του ελληνικού χαρακτήρος των τμημάτων τούτων της Ελλάδος. Την δήμευσιν των περιουσιών εφήρμοσαν και απροκαλύπτως και υπό την μορφήν βαρυτάτης φορολογίας (1/3 της όλης αξίας κινητής και ακινήτου περιουσίας) και υπό την μορφήν αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, λόγω δημοσίας ωφελείας φαρμακείων, κλινικών, μύλων και άλλων βιομηχανικών επιχειρήσεων επί καταβολής αποζημιώσεως εντός οκταετίας.

Αλλ' οι Βούλγαροι είναι εφευρετικώτατοι προκειμένου να ιδιοποιηθούν περιουσίας Ελλήνων, αποκτηθείσας με μεγάλας θυσίας και αντιπροσωπευούσας εργασίαν και μόχθους πολλών γενεών. Υποχρεώνουν δηλαδή του Έλληνα επιχειρηματίας, όσων αι περιουσίαι δεν εδημεύθησαν ή δεν απηλλοτριώθησαν, να δεχθούν άνευ ουδεμίας αποζημιώσεως ως συνεταιίρους εξ ημισείας Βουλγάρους, οι οποίοι, αφού κατατοπισθούν εις τα της επιχειρήσεως, εκβιάζουν κατόπιν με διάφορα μέσα τον Έλληνα δημιουργόν και ιδιοκτήτην της επιχειρήσεως ν' αποχωρήση ταύτης.

14. Διέταξαν την απέλασιν όλων των μορφωμένων στοιχείων: Δικηγόρων, Ιατρών, Φαρμακοποιών, Συμβολαιογράφων, Καθηγητών, Διδασκάλων, καθώς και των πλέον σημαίνοντων βιομηχάνων και εμπόρων και άλλων οικονομικών παραγόντων. Οι μόνιμοι και έφεδροι αξιωματικοί επέσυραν ιδιαίτερος την προσοχήν των Βουλγάρων.

Αλλά δεν περιωρίσθησαν μόνον εις την απέλασιν των ως άνω προσώπων και των οικογενειών των. Επεξέτειναν αυτήν εις πρόσωπα όλων των τάξεων και όλων των επαγγελμάτων. Εις χιλιάδας ανέρχονται οι εκτοπισθέντες βιοτέχνες, εργάται και αγρόται ακόμη.

Και αι εκτοπίσεις συνεχίζονται με γοργότερον οσημέραι ρυθμόν και προσλαμβάνουν με την πάροδον του χρόνου τρομακτικήν έκτισιν και μορφήν. Διότι δεν πρόκειται πλέον περί απελάσεως ωρισμένων ατόμων ή οικογενειών ή των αντιπροσώπων ωρισμένης τάξεως, αλλά περί βιαίου εκτοπισμού ολοκλήρου του πληθυσμού χωρίων... ή και ολοκλήρων περιοχών ακόμη, ιδία παραμεθορίων.

Είναι φανερόν ότι ο εκτοπισμός του Ελληνικού στοιχείου προσλαμβάνει καθολικόν χαρακτήρα, συνεπεία προειλημμένης αποφάσεως της Βουλγαρικής Κυβερνήσεως και συστηματικώς οργανωμένης δράσεως των οργάνων της. Διεπιστώθη λ.χ. ότι ανώτερος Βούλγαρος αξιωματικός, κατελθών εκ Σόφιας εις Δράμαν εν πολιτική περιβολή και παραστάς εις σύσκεψιν όλων των στρατιωτικών, πολιτικών και δημοτικών αρχών των Νομών Δράμας και Καβάλας, ηξίωσεν από τους παρόντας Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων Βουλγάρους όλους, μεταφερθέντας εσχάτως εκ Βουλγαρίας, όπως εκτελεσθή η διαταγή της Βουλγαρικής Κυβερνήσεως περί απελάσεως μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους πάντων των εχόντων ελληνικήν εθνικήν συνείδησιν. Συνεπεία τούτου μάλιστα οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων Δοξάτου και Πετρούσης, επικριθέντες δι' ολιγωρίαν, παρητήθησαν από της θέσεώς των δηλώσαντες ότι αδυνατούν να εκτελέσουν τα διαταχθέντα.

Οι εκτοπιζόμενοι πολλάκις εκβιάζονται να υπογράψουν προ της απελάσεώς των δήλωσιν βουλγαριστί συντεταγμένην ότι α) αναχωρούν οικειοθελώς, β) παραιτούνται του δικαιώματος παλινοστήσεως και γ) χαρίζουν τα υπάρχοντά των εις το Βουλγαρικόν Κράτος.

Οι περισσότεροι ειδοποιούνται όλως αιφνιδιαστικώς και διά νυκτός ακόμη ότι θα απελαθούν, τους αφίνεται δι' ελάχιστον χρονικόν διάστημα διά να παραλάβουν μεθ' εαυτών τα πλέον χρειώδη. Μεταφέρονται έπειτα εις το κρατητήριον, υφίστανται έρευναν κατ' οίκον και σωματικήν ακόμη, απογυμνούνται από χρήματα, τιμαλφή, έπιπλα, ιματισμόν κλπ. Και συνοδεία ενόπλων χωροφυλάκων οδηγούνται προς τα σύνορα. Πλείστοι όμως εκ των εκτοπισθέντων εγκλεισθέντες προηγουμένως εις τας φυλακάς αφέθησαν άσιτοι, εδάρησαν αγρίως και εκακοποιήθησαν κατά τον πλέον απάνθρωπον τρόπον, αγνοείται δε και η τύχη πολλών απαχθέντων εις άγνωστον κατεύθυνσιν. Εσημειώθησαν ακόμη και ανήκουστοι βιασμοί Ελληνίδων γυναικών και κορασίδων και στυγναί δολοφονίαι αθών υπάρξεων.

Παραδείγματα βιαιοπραγιών των Βουλγάρων κατά του πληθυσμού της Α. Μακεδονίας και Δ. Θράκης... την 24 Ιουλίου 1941 ηναγκάσθη να εγκαταλείψη την Κομοτινήν ο Χρίστος Ν. Σιανίδης, Δικηγόρος και κάτοικος Κομοτηνής, κατόπιν διαταγής των βουλγαρικών στρατιωτικών αρχών, με το αιτιολογικόν ότι άπαντες οι δικηγόροι, ιατροί, φαρμακοποιοί, έμποροι και βιομήχανοι πρέπει, συμφώνως προς ανωτέραν κυβερνητικήν διαταγήν, να εγκαταλείψουν την Κομοτινήν.

Οι εκ Ξάνθης Δημήτριος Βαρζόπουλος, ζαχαροπλάστης, Θεόδωρος Κουγιουμτζόγλου, ποτοπόλης και Γεώργιος Δ. Τζιανόγλου, υφασματέμπορος, υπέστησαν επίθεσιν εκ μέρους της βουλγαρικής Αστυνομίας εντός των ιδίων καταστημάτων των και κατά την αυτήν ημέραν, 29

Ιουλίου 1941. Οι Βούλγαροι Αστυνομικοί, αφού ελαφυραγώγησαν τα καταστήματα τούτων, συνέλαβαν και τους ιδίους, τους οποίους εξυλοκόπησαν αγρίως, τους υπέβαλον εις εξευτελισμούς, τους απεγύμνωσαν από χρήματα και τιμαλφή, τέλος δε τους εφυλάκισαν, καθώς και τα μέλη των οικογενειών των. Κατά την διάρκεια της φυλακίσεώς των υπέστησαν τα πάνδεινα, υποβληθέντες εις πραγματικά μαρτύρια και στερηθέντες του άρτου και αυτού του ύδατος. Εν τέλει απηλάθησαν μεθ' όλων των μελών των οικογενειών των, δημευθείσης της περιουσίας των, ανερχομένης εις πολλά εκατομμύρια.

Κατά την μεταφοράν των εις τας φυλακάς αντελήφθησαν ούτοι ότι εκρατούντο εκεί και άλλοι επίσης κάτοικοι Ξάνθης π.χ. οι Ιερείς Παπαζαχαρίας Παπαδόπουλος και Δημήτριος Παπαθαλέλαος, ο Δημοτικός Υπάλληλος Δαμιανός Συμεωνίδης, ο Ιατρός Ευθύμιος Γιαννακόπουλος και πολλοί άλλοι υφιστάμενοι τους αυτούς εξευτελισμούς και τα αυτά με τους πρώτους μαρτύρια, με τους οποίους είχαν τελικώς την αυτήν τύχην, την τύχην δηλ. του εκπατρισμού και της δημεύσεως των περιουσιών.

Οι εκ Κομοτινής Αθανάσιος Γαϊκόγλου, ζαχαροπλάστης, Δημήτριος Κριστέλης, έμπορος οικοδομήσιμων υλών, Παναγιώτης Ν. Έξαρχος, Δημοσθένης Παναράς, Κωνσταντίνος Τσαμπαγλής, Θωμάς Αντωνίου, βιομήχανος, ιδιοκτήτης μηχανοκινήτου εργοστασίου, και εκατοντάδες άλλοι εκ των συμπολιτών των, είχαν την τύχην των ανωτέρω...

Ολόκληρος η μη βουλγαροκρατούμενη Ελλάς και ιδίως αι βόρειαι επαρχίαι αυτής Νιγηρία, Κιλκίς, Λαγκαδά, αι νήσοι Λήμνος και Λέσβος και εκ των πόλεων η Θεσσαλονίκη, αι Αθήναι, ο Πειραιεύς, η Χαλκίς, ο Βόλος και όλαι σχεδόν αι άλλαι έχουν κατακλυσθή μέχρι σήμερον από πλέον των 50.000 θυμάτων της ανηκούστου βαρβαρότητος των βουλγαρικών αρχών.

Εδημιουργήθη ούτω, είκοσι μόλις έτη μετά την μικρασιατικήν καταστροφήν, νέον προσφυγικόν πρόβλημα διά την Ελλάδα, οξύτερον των προηγουμένων λόγω των εξαιρετικών πολεμικών συνθηκών, συντελούν δε τα μέγιστα εις επικίνδυνον όξυνσιν των μεγάλων προβλημάτων της εξασφαλίσεως διά τον λαόν εργασίας, του επισιτισμού και της υγιεινής καταστάσεως της χώρας, τα οποία αντιμετωπίζει η Ελλάς.

Η αντιμετώπισις των προβλημάτων τούτων, η οποία και άλλως δεν θα ήτο δυνατή υπό της Ελλάδος αφιεμένης εις μόνας τας ιδίας της δυνάμεις, επηρεάζεται δυσμενώς και δυσχεραίνεται μεγάλως συνεπεία του υπό των βουλγαρικών ωμοτήτων δημιουργηθέντος νέον προσφυγικού προβλήματος, που είναι το πλέον θλιβερόν και πλέον επικίνδυνον αποτέλεσμα της παραδόσεως των Ελληνικών Επαρχιών εις τους Βουλγάρους και της έναντι του Ελληνισμού βουλγαρικής πολιτικής».

Υ.Γ.: Το παρόν ιστορικό κείμενο αφιερούται πάνυ ευλαβώς και αξιοχρέως στην ιερά και άληστο μνήμη των βιαίως και μαρτυρικώς τελειωθέντων, υπό των σχισματικών βουλγαροεξαρχικών κατακτητών, Ελλήνων Ορθοδόξων κληρικών και λαϊκών των Πατριαρχικών Εκκλησιαστικών Επαρχιών της Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης κατά την περίοδο 1941-1944.